

BYDLENÍ

ročník VI

leden
2001
29 Kč

praktik

36 stran nápadů pro dům, byt a zahradu

VELKÉ TÉMA: VELKÁ KOUPELNA

- Dopřejte si trochu více luxusu i v obyčejném paneláku!
- Užitečné rady a nápady, jak a čím koupelnu vybavit

TIPY PRO VOLNÝ ČAS

- Rámečky z vlnitého kartonu pro vaše oblíbené obrázky

SKLENĚNÁ INSPIRACE

- Mozaika ze spékáneho skla místo keramického obkladu

TENTOKRÁT UVNITŘ ČÍSLA
NOVÁ SOUTĚŽ
O NÁŘADÍ AEG ZA 24 000 Kč

INSPIRACE:

BAREVNÉ SKLO

místo keramických obkládaček

Barevnou skleněnou mozaiku je možné včlenit do obkladu koupelny již ve fázi výstavby či rekonstrukce. Lze ji však rovněž vsadit i do hotového obkladu. Keramické obkládačky je pak ale nutné vysekat (pracovní postup najdete na další dvoustraně). V každém případě však musí zapecené skleněné šablony kopirovat rozměry těch původních keramických.

Keramické obklady na stěnách našich koupelen či kuchyní jsou dnes naprostou samozřejmostí. Výrobci i dovozci obkládaček se doslova předháněněji v množství barev i dezénů, nicméně je tu ještě jeden materiál, na který keramika prostě nemá: sklo! Může se to zdát podivné, ale skleněná mozaika na bílé stěně vyniká svěžestí barev a neobvyklou hloubkou obrazu. Mozaika ze spékáního skla (technika tzv. fusingu) tak nabízí další zcela netušené možnosti.

Technika spékání plochého skla (tzv. fusing) nabízí opravdu mnoho. Od skleněných obkládaček libovolných rozměrů až po stínidla nástěnných lamp, barevné stolní desky, misky apod. Problém je v tom, že vše je vázané na firmu, která disponuje pecí pro tyto účely, a především vhodným sklem. „Není totiž sklo jako sklo. Pro fusing se hodí pouze materiály, které mají podobnou teplotu tání a především stejnou teplotní roztažnost. Sklo se totiž musí v peci téměř roztavit, aby se mohlo spojit. Navíc, v případě barevného skla, se často jedná o materiály z dovozu,“ říká ing. Jaroslav Švácha z firmy TGK ve Skalici u České Lípy (kontaktní adresa viz další dvoustrana). Metr čtvereční skleněných obkládaček potom vyjde zhruba na 3500 Kč. Fusing však nabízí spoustu inspirace i pro docela obyčejného šikulu. Návrh i realizaci výsledného kousku skla si totiž v TGK může připravit každý sám. Právě na této téma zde rovněž pořádají speciální víkendové semináře. Nicméně samotný akt zapečení je nutné přenechat odborníkům, kteří sklu opravdu rozumí. „Ačkoliv se to nezdá, příprava samotná představuje v tomto ohledu etapu ze všech nejnáročnější: připravit tabulkou podkladového skla, nafuzat kousky barevných sklíček a sestavit vše tak, aby to barevně ladilo... O všechno ostatní se už postará pec. Výsledkem je jednolity materiál, na kterém není ani trochu znát, že na začátku byla hromádka střepů nebo barevného prachu na tabulce průzračného skla,“ upozorňuje ing. Švácha. Proces samotného spékání trvá téměř celý den a probíhá při teplotách od 650 do 900 °C. V první fázi se na rovném podkladu, tvořeném jemným pracem oxidu hlinitého „upeče“ barevné ploché sklo, které je ještě nutné na druhý den - opět v peci - ohnout za pomocí forem ze speciální oceli nebo keramiky do požadovaného tvaru. Zapékání skleněných obkládaček je v tomto ohledu daleko jednodušší - stačí pouze první fáze. Avšak v případě, že výsledkem má být elegantní miska nebo stínidlo na lampa, musí sklo do peci nadvakrát.

Připravil Jiří Savinec
Foto Jin

1 Možnosti uplatnění odvizi od nabídky barevného skla speciálně pro fusing. TGK nabízí možnost vybrat si z praktického vzorníku (sklo před a po speciální). Dále budeme potřebovat rezák a rozlamovací kleště.

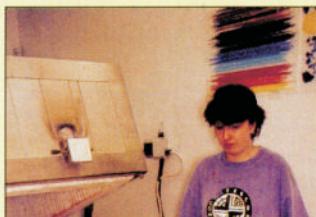
2 Bez rezáku se neobejdeme - s jeho pomocí si připravíme dlouhé, i nepravidelné široké proužky barevného skla (zde zn. Deco Float). Potřebujeme budecne také 20 dlaždic (tabulky čirého skla 15 x 20 cm silné 5 mm).

3 Z proužků barevného skla vyréžeme kousky např. v tvaru listů nebo čtverečků, které vytvoří na každé dlaždice výsledný motiv. Využijte můžeme i ty nejméně střepy, jejichž tvar upravíme rezákom, příp. kleštiem.

4 Z tohoto obrázku je zřejmá příprava obkládaček se samostatným motivem. Kousky barevného skla (proužky, větší i menší čtverečky) pokládáme na podkladové tabulky volně, není nutné je jakkoliv fixovat.

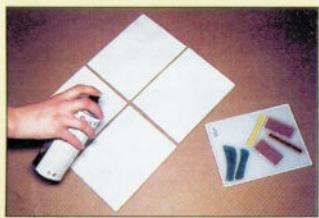
5 V případě, že více tabulek bude tvorit jeden vzor (zde je to 4 x 5, tj. celkem 20 dlaždc), vyplati se nakreslit si výsledný motiv na papír daného formátu. Na něj pak všechny tabulky čirého skla rozložíme.

6 Při skládání výsledného motivu pracujeme opět s rezákem. Jednotlivé kousky barevného skla odrezáváme podle předkreslených šablon, přičemž jejich okraje nesmí přesahovat okraje čirých dlaždc.

7 V peci se na pohled nevýrazné kousky barevného skla spojí s čirými tabulkami a vytvoří doslova průzračný barevný motiv. Dlaždice si přitom zachovají svůj rozdíl a jejich povrch zůstane perfektně hladký.

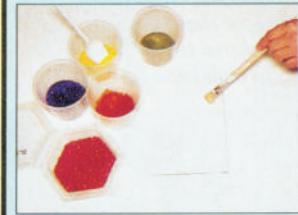
8 Poslední krok představuje natření zadní strany každé šablony bílou barvou. Tady dobré posluží sprej - volimo co možná nejlepší, aby barevný motiv vynikl a zároveň aby obklad navázel na bílé obkládačky kolem.

9 V další fázi je nutné zadní stranu každé obkládačky zdrsnit, nejlépe pískařním, aby lépe přijala vrstvu bílé barvy. K tomuto účelu se používá malý pískařovací box s uzavřeným koloběhem brusiva.

Variace s barevným skleněným prachem

Zajímavých barevných variací je možné docílit rovněž s použitím drceného skla. Tady se nabízí možnost použití materiálu od jemného barevného prachu až po drť s různě velkými zrnky či třeba tenké skleněné šupinky. Tímto způsobem je možné na základní skleněné šabloně ztvárnit např. červené spirály na zeleném pozadí, barevnou škálu v podobě duhy apod. Možnosti je nepočítané, zrnka je však nutné vybírat s ohledem na jejich celkové barevné vyznění tak, aby výsledek nebyl příliš „těžký“. Prach nebo drobné kousky se na dlaždice fixují speciálním lepidlem, kterým se povrh šablony jednoduše natře. Na lepidlo, které později v peci bez zbytku vyhoří, se pak jednouše nasype zmíněná barevná drť. Zrnka se tak při přenosu do peci nerozkrutí až do širokého okolí.

A Zvláštní techniku přestavují vzory sypáním drceným barevným sklem v kombinaci s tenkými skleněnými šupinkami. Čirou tabulku skla je ovšem nutné nejprve natřít lepidlem, které později v peci zcela vyhoří.

B Na vrstvu lepidla pak prsty nasypeme barevný skleněný prach či drobné kousky. Vytváří tak můžeme např. spirály či proužky, ovšem pozor na kombinace jednotlivých barev! Dlaždice poté vyskládáme do peci.

Pokládka: práce na dvě odpoledne

Ze všeho nejdříve musíme odstranit část původního keramického obkladu, což známená odbrusit nejprve tvrdé cementové spáry mezi šablonami. Spoustu nepofádku si ušetříme, když místo běžné úhlové brusky použijeme Multimaster FEIN s rozbrušovacím kotoučem s výsečí (slouží k tomu, abychom zbytečně nezárezávali do spár, které mají zůstat nepoškozené). Kotouč nerutuje, ale kmitá, takže je lze uchopit i do prstů. Vyhne se tak spoustám výsudypřítomného prachu. První obkládačku (viz postup na další dvoustraně) je nutné rozbit kladivem na malé střepy (pozor na oči!). Ty potom opatrně odebereme rukou do

kbelíku, nenecháme je padat dolů do vany. Pozor, sádrokarton nesmíme při rozbití dlaždice prorazit! Zbývající obkládačky pak jednoduše odložíme s pomocí palíčky a širokého sekáče. Rozbit je již nemusíme, vyplatí se ale poklepat na ně kladivem, aby cementové lepidlo vespod snáze povolilo. Zbytky lepidla pak z podkladu odstraníme buď ručně špacítky, nebo použijeme opět Multimaster FEIN. Zároveň oskrábeme i zbytky spárovací hmoty na okrajích keramického obkladu po obvodu - okraj obkládaček nesmíme oštípat, zároveň se snažíme co možná nejméně poškodit sádrokarton! V případě zděné stěny nemusíme brát na podklad takový

Než mozaiku zadáme do výroby, vyplati se stěnu obloženou až dosud keramickými obkládačkami (v případě novostavby i neobloženou) rozmetřit a rozpočít si velikost motivu podle počtu dlaždc. Zde bylo 4 x 5, celkem tedy 20 obkládaček, přesně uprostřed stěny nad vanou.

Ručně malovaný originál

HRAJEME SI S BARVAMI NA PORCELÁN

5 Při odstraňování střepů z první šablony si pomůžeme širokým sekáčem na zdi (k dostání v zelezářstvích za cca 100 Kč). Sekáč nikdy neopíráme o okraje šablon, které na zdi zůstanou - mohli bychom je poškodit!

Rady & tipy:

- Bílou barvu nanášíme na zadní stranu obkládaček ve dvou nebo ještě lépe ve třech vrstvách. Před nástřikem dalšího emailu necháme předchozí vrstvu alespoň 2 hodiny schnout.
- Tekutou hydroizolační folii (v našem případě jsme použili Hydrofix) nanášíme na obnažený a očistěný sádrokarton štětem alespoň ve dvou vrstvách. Předchozí nátěr necháme vyschnout. Obkládačky pak na zeď lepíme až na druhý den.
- Při přípravě lepidla na obklady musíme dodržet návod od výrobce, především množství vody a dobu michání. Výsledná hmota nesmí být příliš hustá či naopak řídka.
- Vrstvu lepidla je nutné upravit na každé šablony zubatou stékrou! Při lepení na zeď pak bude možné vyrovnat šablony do stejné úrovni s navazujícím keramickým obkladem. Rýhování umožňuje roztačení přebytečného lepidla pod šablonu.
- Před samotným lepením dlaždic si opatříme větší množství různých dřevěných třísek a obyčejných zápalek. Okraje skleněných šablon totiž mohou být mírně zvlněné a spára mezi nimi nebude vždy všechno stejně široká!
- Šířku spáry je možné po nalepení dlaždic korigovat i několik hodin. Sklo totiž nenasává vodu jako keramické obkládačky a lepidlo pod nimi tuhne o pozdání déle.

Kontaktní adresa:

TGK - technika, sklo a umění s.r.o.

provoz Skalice 230
471 71 Skalice u České Lípy
Tel./fax: 0424/731 168, 731 178
mobil: 0602/224 498,
0602/203 002
E-mail: tjk-cz@clnet.cz

Chcete si vyzkoušet techniku spékání skla v praxi? Potom se můžete přihlásit do některého z vikendových seminářů, které firma TGK organizuje. Naučit se můžete i základům Tiffany techniky (kurz pro začátečníky), pro pokročilé je určen seminář zaměřený na stavbu Tiffany lamp a prostorových třízměrných objektů. Novinkou letošního roku jsou i třídní semináře na téma vitráže do olova.

Ozdobné skleněné obklady zhotovené technikou spékání (viz předchozí článek) si sice můžeme navrhout sami, nicméně samotnou realizaci je nutné přenechat firmě, která disponuje pecí určenou právě pro tyto účely. Stejně efektní, avšak daleko jednodušší je malování na běžné keramické obkládačky speciálními barvami, přičemž výsledné dílo si můžeme vypálit doma v docela obyčejné kuchyňské troubě.

Málokdo ví, že i lesklý glazovaný povrch známých keramických obkládaček je možné vylepšit malbou speciálními barvami na keramiku, které jsou běžně k dostání v potřebách pro výtvarníky. Jsou to např. barvy PEBEO (lahvička 20 g za cca 55 Kč) nebo MARABU (balení 45 g za cca 100 Kč). Aby však barva na hladkém lesklém glazovaném povrchu opravdu dobře ulpěla a navíc odolávala působení odstrkující vody a zvýšené vzdušné vlhkosti, je nutné ji stabilizovat - například vypálením. V tomto případě však dobré postačí i obyčejná kuchyňská trouba (stačí 30 minut při teplotě 160 °C).

Tuto technikou můžeme zkrášlit nejen obkládačky, které pak vsadíme na místo těch původních (viz předchozí pracovní postup), ale například i závesný kachel na zeď, porcelánový hrneček nebo třeba talíř. Možnosti je však daleko více. Ze všeho nejlepší je čistě bílý glazovaný podklad, na který si - nejlépe podle předem zhotovené předlohy - lihovým fixem předkreslime výsledný motiv. Obrys všech ploch pak obtáhneme tmavou konturovou barvou a každou plošku po zaschnutí obrysů vyplníme barvičkou. Vybarvený motiv necháme alespoň 2 hodiny schnout a poté jej „upečeme“ v troubě.

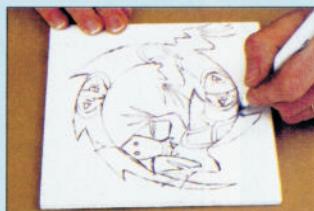
1 Novou obkládačku v první řadě omyjeme vodou s přídavkem saponátu a dosucha ořeme. Poté si připravíme barvy na porcelán, konturovací černou barvu, fix a čistý hadík.

3 Černou konturovací barvou poté obrys pečlivě obtáhneme. Konturovací barvy lze zakoupit i v jiných odstínech, ale pozor: černá na bílém pozadí vynikne asi nejlépe.

Barevný kachel, který lze vsadit do stávajícího obkladu koupelny či kuchyne, závesný kachel na zeď, nebo třeba malované hrnečky či talíře. Možnosti jak využít speciálních barev na porcelán je takřka nepočítaně.

2 Motiv obrázku si nejprve nakreslime na papír. Teprve když budeme s výsledkem spokojeni, překreslime jej tenkým fixem na kachel. Linku přitom můžeme snadno korigovat a opravovat.

4 Vyčkáme přibližně 15 minut, dokud kontura zcela nezaschnete. Poté můžeme přejít k vybarvování jednotlivých ploch. Barvy co nejvíce rozšíříme, můžeme je dokonce rádit vodou.

Připravila Magdalena Waageová
Foto autorka

5 Hotové dílo necháme alespoň 2 hodiny schnout. Pak jednotlivé kachle rozložíme na pečící plech a vsuneme do trouby. Vypalujeme je při teplotě 160 °C po dobu asi 30 minut.